

Jaarrekening 2013

Geconsolideerde balans

(na resultaatbestemming; in miljoenen EUR)

	<i>Toelichting</i>	31-12-2013	31-12-2012
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(1)	148,3	138,3
Materiële vaste activa	(2)	513,4	492,3
Financiële vaste activa	(3)	28,4	30,4
		690,1	661,0
Vlottende activa			
Vorraden	(4)	585,4	559,7
Vorderingen en overlopende activa	(5)	355,3	304,4
Liquide middelen	(6)	338,2	379,6
		1.278,9	1.243,7
Totaal activa		1.969,0	1.904,7
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Eigen vermogen	(7)	1.158,5	1.031,8
Minderheidsbelang derden	(8)	17,8	17,9
		1.176,3	1.049,7
Voorzieningen	(9)	84,0	102,0
Langlopende schulden	(10)	99,9	99,9
Kortlopende schulden	(11)		
Kredietinstellingen en schulden met een financieringskarakter		14,6	96,3
Overige schulden en overlopende passiva		594,2	556,8
		608,8	653,1
Totaal passiva		1.969,0	1.904,7

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

(in miljoenen EUR)

Over het jaar	Toelichting	2013	2012
Netto-omzet	(14)	2.166,3	1.945,4
Wijziging in voorraden gereed product		29,8	58,0
Overige bedrijfsopbrengsten	(15)	20,2	32,9
Som der bedrijfsopbrengsten		2.216,3	2.036,3
Heffingen inzake EU-regelingen	(16)	10,8	14,8
Kosten van grond- en hulpstoffen	(17)	1.416,4	1.232,2
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	(18)	312,5	295,3
Personeelskosten	(19)	217,2	213,2
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		82,2	76,3
Andere waardeveranderingen op immateriële en materiële vaste activa	(20)	2,5	5,0
Overige bedrijfskosten		2,5	6,5
Som der bedrijfslasten		2.044,1	1.843,3
Bedrijfsresultaat		172,2	193,0
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		10,6	6,0
Rentelasten en soortgelijke kosten		-/- 10,1	-/- 11,5
Totaal financiële baten en lasten	(21)	0,5	-/- 5,5
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen		172,7	187,5
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(22)	-/- 32,6	-/- 48,4
Resultaat deelnemingen		0,6	0,4
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		140,7	139,5
Aandeel derden in resultaat		-/- 1,4	-/- 1,8
Nettoresultaat		139,3	137,7

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in miljoenen EUR)

Over het jaar	Toelichting	2013	2012
Bedrijfsresultaat		172,2	193,0
Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa		82,2	76,3
Andere waardeveranderingen		2,5	5,0
Mutatie voorzieningen	(23)	-/ 11,2	4,7
Verkoopresultaat deelnemingen en materiële vaste activa		-	-/ 13,5
Mutatie werkkapitaal (exclusief liquide middelen en kortlopend bankkrediet)	(23)	-/ 43,0	5,4
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		202,7	270,9
Ontvangen (betaalde) rente		1,0	-/ 5,4
Betaalde winstbelasting		-/ 25,3	-/ 2,8
Overige mutaties		-/ 1,1	-/ 0,1
		-/ 25,4	-/ 8,3
Kasstroom uit operationele activiteiten		177,3	262,6
Investeringen in (im)materiële vaste activa		-/ 100,8	-/ 120,0
Ontvangsten uit desinvesteringen materiële vaste activa		1,2	15,2
Acquisitie deelnemingen		-/ 35,1	-/ 24,4
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-/ 134,7	-/ 129,2
Ingenomen aandelen en agio	(29)	-	-/ 0,1
Bruto uitkering i.v.m. bedrijfsbeëindigingregelingen	(29)	-/ 10,3	-/ 5,8
Mutatie langlopende vorderingen		-/ 0,9	2,4
Mutatie langlopende schulden	(23)	3,6	-/ 1,3
Mutatie kortlopende schulden kredietinstellingen en schulden met een financieringskarakter		-/ 81,7	-/ 12,7
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-/ 89,3	-/ 17,5
Mutatie liquide middelen		-/ 46,7	115,9
Liquide middelen aan het begin van het jaar		379,6	263,4
Liquide middelen bij geacquireerde deelnemingen		5,3	0,3
Liquide middelen aan het eind van het jaar		338,2	379,6

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

(in miljoenen EUR)

ALGEMEEN

Coöperatie Koninklijke Cosun U.A. (hierna: Cosun), gevestigd in Breda, bewerkt en verwerkt grondstoffen van veelal agrarische oorsprong tot producten voor de internationale voedingsmiddelenindustrie en foodservice (horeca en groothandel) of tot eindproducten die via de detailhandel naar de consument gaan. Daarnaast verwerkt het concern organische reststromen tot bijvoorbeeld non-food toepassingen, diervoeding en bio-energie.

De activiteiten kunnen als volgt worden ingedeeld:

- Suikeractiviteiten: suiker en bio-energie uit reststromen (Suiker Unie).
- Aardappelactiviteiten: aardappelproducten, zoals gekoelde, diepgevroren, gedroogde aardappelproducten en aardappelspecialiteiten (Aviko en Rixona).
- Overige activiteiten: fruit- en groenteproducten (SVZ), inuline (Sensus), diervoeding en zetmeel (Duynie-groep) en Cosun Biobased Products.

TOEGEPASTE STANDAARDEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Bij het weergeven van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening is gebruik gemaakt van de vrijstellingen van artikel 402 Boek 2 BW.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

In de geconsolideerde jaarrekening worden de financiële gegevens opgenomen van Cosun en van de groepsmaatschappijen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend. Geacquireerde groepsmaatschappijen worden in de consolidatie betrokken vanaf het moment dat overheersende zeggenschap op het zakelijke en het financiële beleid kan worden uitgeoefend. De resultaten van verkochte groepsmaatschappijen worden verwerkt tot het moment van beëindiging van overheersende zeggenschap. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge vorderingen, schulden en transacties geëlimineerd, evenals de daarop binnen Cosun geboekte maar nog niet gerealiseerde winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Joint ventures worden proportioneel geconsolideerd. Bij het Handelsregister Zuidwest- Nederland is een tot de jaarrekening behorende lijst met gegevens over groepsmaatschappijen en overige belangen neergelegd, conform artikelen 379 en 414 Boek 2 BW.

ACQUISITIES EN DESINVESTERINGEN

In 2013 hebben de volgende acquisities plaatsgevonden:

Aankoop door Aviko van 100% van de aandelen van Smalands Rotfukter AB in Zweden op 31 januari 2013. Aankoop door Duynie van 100% van de aandelen van Beuker Vochtrijke Diervoeders B.V. op 19 juni 2013. De koopsom bedraagt EUR 33,6 miljoen. Hiervan is EUR 25,7 miljoen als goodwill verantwoord. Overname door Duynie van de veevoeractiviteiten van Jan Bakker per 1 december 2013.

In 2012 heeft de volgende acquisitie plaatsgevonden:

Aankoop door SVZ van 100% van de aandelen van Mondi Foods NV op 11 juni 2012.

Er hebben in 2013 (en in 2012) geen belangrijke desinvesteringen plaatsgevonden.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevoelen en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

GRONDSLAGEN VOOR DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA'S

De rapporteringvaluta, die gelijk is aan de functionele valuta, van de jaarrekening van Cosun is de euro (EUR). De uit transacties in vreemde valuta's voortvloeiende kosten en opbrengsten, respectievelijk monetaire vorderingen en schulden, worden omgerekend tegen de gemiddelde koers, respectievelijk de koers op balansdatum. De hierbij optredende koersverschillen worden ten gunste respectievelijk ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. De netto investering in buitenlandse deelnemingen worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De in vreemde valuta's uitgedrukte posten in de winst-en-verliesrekening van buitenlandse deelnemingen worden omgerekend tegen de gemiddelde koers. Koersresultaten voortkomend uit deze omrekeningen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van de wettelijke reserve koersverschillen als onderdeel van het eigen vermogen van Cosun gebracht, indien van toepassing onder aftrek van belastingeffecten. Als een buitenlandse activiteit geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, wordt het betreffende bedrag uit de wettelijke reserve koersverschillen overgeboekt naar de overige reserves. Koersresultaten op lange termijn financiering en op financiële instrumenten die zijn aangegaan ter afdekking van koersrisico's inzake buitenlandse deelnemingen, worden op overeenkomstige wijze behandeld.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën primaire financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen, handels en overige vorderingen, liquide middelen, aangetrokken leningen, overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Daarnaast zijn in de jaarrekening tevens afgeleide financiële instrumenten (derivaten) opgenomen.

PRIMAIRE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Met uitzondering van de liquide middelen worden de primaire financiële instrumenten tijdens eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Hierbij worden de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname meegenomen. Na eerste opname worden de primaire financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Door de toepassing van de effectieve-rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de effectieve rente in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor zover geamortiseerde kostprijs in lijn ligt met de nominale waarde wordt uitgegaan van de nominale waarde. Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gecorrigeerd indien er een objectieve aanwijzing bestaat voor een bijzonder waardeverminderverslies. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, tenzij anders vermeld, ter vrije beschikking van Cosun.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN (DERIVATEN)

Valutaderivaten, rentederivaten en goederentermijncontracten

Cosun gebruikt derivaten om de prijs-, valuta- en renterisico's van zowel balansposities als zeer waarschijnlijk geachte toekomstige in- en verkopen af te dekken. Ter afdekking van deze risico's worden valutatermijncontracten, renteswaps, goederentermijncontracten en andere derivaten afgesloten. Derivaten worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, en vervolgens verantwoord tegen kostprijs of lagere marktwaarde tenzij kostprijs hedge accounting wordt toegepast. De kostprijs is gelijk aan de reële waarde op het moment van het afsluiten van het derivaat. Cosun past kostprijs hedge accounting toe om de resultaten uit waardeveranderingen van de derivaten en de afgedekte posities en transacties gelijktijdig in de winst-en-verliesrekening te verwerken.

Als derivaten kwalificeren voor kostprijs hedge accounting dan worden deze als volgt verantwoord:

- Zolang de afgedekte post nog niet in de balans is verwerkt, wordt ook het derivaat niet verwerkt.
- Indien de afgedekte positie leidt tot een primair financieel instrument, dan worden de daarmee verbonden nog niet in het resultaat verwerkte resultaten van het derivaat in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Deze resultaten worden verantwoord in dezelfde periode(n) als waarin het primair financieel instrument van invloed is op resultaat.
- Cosun toetst periodiek de effectiviteit van de hedge relaties. Resultaten uit het niet-effectieve deel van de hedgerelatie worden direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen.
- Indien de verwachte transactie niet meer plaats vindt, waardoor het derivaat niet langer voldoet aan de voorwaarden voor kostprijs hedge accounting, of wordt verkocht, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

- Indien een derivaat afloopt voordat de verwachte transactie heeft plaatsgevonden wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt, opgenomen als overlopende post in de balans totdat de verwachte transactie heeft plaatsgevonden.
- Verantwoorde resultaten als gevolg van valutaomrekening van primaire financiële instrumenten worden gecompenseerd door waardewijzigingen van de valutatermijncontracten. De waarde van een valutatermijncontract betreft het verschil tussen de koers op balansdatum en de termijankoers.
- De waarde van het valutatermijncontract als gevolg van een afwijking tussen de koers op de afsluitdatum van het valutatermijncontract en de contractuele termijankoers wordt via de winst-en-verliesrekening geamortiseerd over de looptijd van het valutatermijncontract.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Goodwill is het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs en de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij op overnamedatum. Goodwill betaald bij de acquisitie van buitenlandse groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt omgerekend tegen de koers op moment van verkrijging. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, over het algemeen tussen de 5 en 20 jaar.

Overige immateriële vaste activa (exclusief CO₂-emissierechten) worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en andere waardeverminderingen. Cosun heeft 'om niet' CO₂-emissierechten verkregen. Het overschot van de om niet verkregen rechten per jaareinde is niet gewaardeerd. In het geval van een voorzien tekort worden rechten aangeschaft. Deze aangekochte rechten worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs en worden op het moment van gebruik ten laste van het resultaat gebracht.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en andere waardeverminderingen. Subsidies en investeringspremies worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop deze betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald wordt niet afgeschreven. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere bedrijfswaarde. In geval een deelneming een negatieve nettovermogenswaarde heeft wordt indien noodzakelijk een voorziening getroffen.

Latente belastingvorderingen, waaronder die uit hoofde van te verrekenen fiscale verliezen, worden gewaardeerd voor zover waarschijnlijk wordt geacht dat deze in de toekomst realiseerbaar zijn, berekend tegen het belastingpercentage op het verwachte moment van realisatie.

Overige langlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid.

WAARDEVERMINDERINGEN OF WAARDEVERANDERINGEN VASTE ACTIVA

Cosun verantwoordt immateriële, materiële en financiële vaste activa in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Volgens deze grondslagen dienen activa met een lange levensduur te worden beoordeeld op waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Bij een hogere boekwaarde wordt het verschil ten laste van het resultaat afgeboekt. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde, onder aftrek van verkoopkosten.

VOORRADEN

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO) methode. Gereed product wordt gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, waarin worden opgenomen de aanschafkosten van gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Voorts wordt een deel van de indirecte kosten over het tijdvak van vervaardiging aan de vervaardigingsprijs toegerekend. De ledentoeslag maakt geen onderdeel uit van de voorraadwaardering. Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Terreinen worden in geval van projectontwikkeling gewaardeerd tegen de stichtingskosten. Dit zijn de historische aanschaffingskosten van de grond en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de ontwikkeling kunnen worden toegerekend.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de op balansdatum opgetreden waardeverminderingen waar- onder indien van toepassing lagere opbrengstwaarde.

VORDERINGEN

Vorderingen met een korte looptijd en waar niet expliciet rente wordt berekend worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien wel rente wordt berekend vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Waardering vindt plaats onder aftrek van een noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoorde- ling van de inbaarheid van vorderingen.

EIGEN VERMOGEN

Op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 620 wordt in de geconsolideerde jaarrekening het direct door leden opeis- bare deel (2%) van het gestort aandelenkapitaal als vreemd vermogen geclassificeerd. Derhalve ontstaat er een verschil tussen het eigen vermogen in de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening.

Voor zover leden aanspraken hebben uit hoofde van de Uitkeringsregeling Bietenleveringen of uit hoofde van de Uitkeringsregeling bij Bedrijfsbeëindiging worden deze op het moment van uitkering ten laste van het vermogen gebracht.

Indien een lid aandelen verkrijgt geldt een standaard betalingsregeling. De contante waarde van het nog te betalen deel is als vordering verantwoord.

MINDERHEIDSBELANG DERDEN

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde.

VOORZIENINGEN LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN

Voor zover fiscale waarderingen afwijken van de vermelde waarderingsgrondslagen en daar uitgestelde belastingverplichtingen uit voortvloeien, wordt voor deze verplichtingen een voorziening voor latente belastingen getroffen, berekend tegen het belas- tingpercentage op het verwachte moment van belasting betaling.

PENSIOENEN EN ANDERE UITGESTELDE PERSONEELSBELONINGEN

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlo- pende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. Voor een op ba- lansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Buitenlandse pensioenregelingen

Pensioenregelingen die vergelijkbaar ingericht zijn en functioneren op de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is inge- richt en functioneert, met een strikte scheiding tussen de verantwoordelijkheden van en een risicodeling tussen de betrokken partijen (onderneming, fonds en deelnemers), worden verwerkt en gewaardeerd conform Nederlandse pensioenregelingen.

Voor buitenlandse regelingen die niet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, wordt een beste schatting gemaakt van de op balansdatum bestaande verplichting. Deze verplichting wordt vervolgens gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbaar geachte actuariële waarderingsmethodiek.

Andere uitgestelde pensioen personeelsbeloningen

Voor andere uitgestelde personeelsbeloningen (zoals jubileumuitkeringen) worden voorzieningen opgenomen. Deze voorziening is opgenomen tegen contante waarde en de berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

VOORZIENINGEN

Een voorziening wordt gevormd indien:

- Er een (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting is, op grond van een gebeurtenis uit het verleden.
- Er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.
- Het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van die uitgaven.

NEGATIEVE GOODWILL

Negatieve goodwill wordt gezien het langlopende karakter verantwoord onder de langlopende schulden. De vrijval ten gunste van het resultaat geschiedt naar rato van het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa.

BEPALING VAN HET RESULTAAT

Netto-omzet betreft de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten onder aftrek van aan afnemers verleende kortingen en exclusief omzetbelasting. Omzet wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat. Opbrengsten worden verantwoord wanneer de significante risico's en de rechten van eigendom zijn overgedragen aan de koper, ontvangst van de tegenprestatie waarschijnlijk is en de kosten en mogelijke retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende management betrokkenheid bij de goederen.

Leden ontvangen uit hoofde van geleverde bieten een ledentoeslag welke als kosten van grond- en hulpstoffen is verwerkt in de jaarrekening.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van Cosun in de resultaten van deze deelnemingen (indien de deelneming wordt gewaardeerd op basis van nettovermogenswaarde) dan wel het ontvangen dividend of overige waarde correctie (indien de deelneming wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs).

De belastingen over de resultaten omvatten zowel de op korte termijn verschuldigde en verrekenbare belastingen als de latente belastingen, rekening houdend met fiscale faciliteiten en niet-aftrekbare kosten. Op winsten worden geen belastingen in mindering gebracht, indien en voor zover compensatie van deze winsten met in voorgaande jaren geleden verliezen mogelijk is en geen latente belastingvordering was gewaardeerd. Op verliezen worden belastingen in mindering gebracht, indien compensatie met in voorgaande jaren behaalde winsten mogelijk is. Tevens worden belastingen in mindering gebracht indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat compensatie van verliezen met toekomstige winsten mogelijk is.

REËLE WAARDE

Onder reële waarde wordt verstaan het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, gebruik gemaakt van schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers. De aankoopprijs van verworven en de verkoopprijs van verkochte groepsmaatschappijen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten.

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Goodwill	Overige immateriële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2013	130,2	8,1	138,3
Mutaties:			
- In consolidatie	0,1	-	0,1
- Investerings	26,0	2,8	28,8
- Desinvesteringen	-/- 0,1	-/- 0,1	-/- 0,2
- Afschrijvingen	-/- 11,2	-/- 2,6	-/- 13,8
- Overige waardeveranderingen	-/- 2,5	-	-/- 2,5
- Overige mutaties	-/- 2,4	-	-/- 2,4
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	140,1	8,2	148,3
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 1 januari 2013	91,9	18,5	110,4
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 31 december 2013	105,9	21,0	126,9

GOODWILL

De goodwill verband houdend met acquisities, wordt in minimaal 5 en maximaal 20 jaar afgeschreven. Een termijn van 20 jaar geldt voor investeringen die een strategisch karakter hebben en een verwachte economische levensduur van minimaal 20 jaar. De overige mutaties in 2013 betreffen een herziening van de reële waarde van activa en passiva inzake de goodwill die is betaald bij een acquisitie in 2012.

OVERIGE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De overige posten onder de immateriële vaste activa, waaronder begrepen software en licentie-uitgaven, worden afgeschreven over een periode van 3 tot 5 jaar.

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	In uitvoe- ring en vooruitbe- taald	Niet aan de bedrijfsuit- oefening dienstbaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2013	152,9	294,9	11,3	26,2	7,0	492,3
Mutaties:						
- Investerings	13,1	71,1	5,8	8,0	-	98,0
- Desinvesteringen	-	-/- 0,4	-/- 0,4	-/- 4,3	-/- 0,2	-/- 5,3
- Nieuw in consolidatie	0,5	0,6	0,4	-	-	1,5
- Overboeking	1,4	18,0	0,1	-/- 19,5	-	-
- Afschrijvingen	-/- 10,2	-/- 57,9	-/- 3,9	-	-/- 0,1	-/- 72,1
- Koersverschillen	-/- 0,5	-/- 0,5	-	-	-	-/- 1,0
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	157,2	325,8	13,3	10,4	6,7	513,4
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 1 januari 2013	175,7	585,6	48,5	-	1,6	811,4
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 31 december 2013	181,3	621,0	50,3	-	0,3	852,9

De verwachte economische levensduur en de daarop gebaseerde afschrijvingstermijn zijn voor bedrijfsgebouwen 10 tot 40 jaar, voor machines en installaties 10 tot 20 jaar en voor andere vaste bedrijfsmiddelen gemiddeld 4 jaar. De verzekerde waarde van gebouwen, machines en installaties en inventaris bedraagt EUR 2,5 miljard (2012: EUR 2,4 miljard).

(3) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Deel- nemingen	Vorderingen op deelnemingen	Vorderingen op leden	Latente belasting- vorderingen	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	4,3	0,8	7,9	9,6	7,8	30,4
Mutaties:						
- Toevoegingen en verstrekkingen	-	-	1,3	1,8	-	3,1
- Aflossingen en onttrekkingen	-	-	-	-/- 6,4	-	-/- 6,4
- Mutaties ten gunste van het resultaat	-	-	-	5,0	-/- 0,1	4,9
- Aandeel in resultaat deelnemingen en ontvangen dividend	0,4	-	-	-	-	0,4
- Reclassificatie naar kortlopende vorderingen	-	-	-/- 2,9	-	-/- 1,1	-/- 4,0
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	4,7	0,8	6,3	10,0	6,6	28,4

DEELNEMINGEN

De post deelnemingen heeft onder meer betrekking op het niet-geconsolideerde belang in Eemshaven Sugar Terminal C.V., Aviko Kloosterboer Verpakkingen B.V. en het Spaanse aardappelspecialiteitenbedrijf Eurofrits S.A. Aangezien op deze belangen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden ze gewaardeerd op basis van de nettovermogenswaarde.

VORDERINGEN OP LEDEN

De niet rentedragende vorderingen op leden (EUR 6,3 miljoen) betreft de contante waarde van het lange termijn deel van de nog te storten bedragen op uitgegeven aandelen (2012: EUR 7,9 miljoen).

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN

De post latente belastingvorderingen betreft de waardering van beschikbare verliescompensatie en tijdelijke verschillen tussen de fiscale en commerciële waardering. Van deze vorderingen is EUR 2,4 miljoen (2012: EUR 1,9 miljoen) naar verwachting verrekenbaar binnen één jaar.

Het bedrag aan voorwaartse verliescompensatie, voor zover niet in de balans opgenomen onder de latente belastingvorderingen, bedraagt bruto EUR 1,4 miljoen (2012: EUR 14,0 miljoen).

OVERIGE VORDERINGEN

De overige vorderingen betreffen langlopende deposito's met een looptijd van 1 tot 3 jaar.

(4) VOORRADEN

	31-12-2013	31-12-2012
Terreinen	6,0	3,1
Grond- en hulpstoffen	64,7	66,5
Gereed product en handelsgoederen	514,7	490,1
	585,4	559,7

Van de voorraden is EUR 0,8 miljoen (2012: EUR 0,5 miljoen) gewaardeerd tegen lagere marktwaarde. De voorziening voor incurantheid bedraagt EUR 4,8 miljoen (2012: EUR 7,7 miljoen). De voorraad terreinen betreft grond die ontwikkeld wordt in het kader van het bedrijventerrein AFC Nieuw Prinsenland bij Dinteloord.

(5) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2013	31-12-2012
Vorderingen op handelsdebiteuren	224,2	210,2
Vorderingen op leden	2,6	2,7
Terug te vorderen winstbelasting	7,2	4,6
Overige belastingvorderingen	29,4	24,1
Overige vorderingen en overlopende activa	91,9	62,8
	355,3	304,4

Onder de overige vorderingen en overlopende activa is een bedrag inbegrepen betreffende de resterende vordering op de gemeente Bergen op Zoom inzake de verkoop van het voormalige terrein van Nedalco. Verdinck Holding B.V. (voorheen Koninklijke Nedalco B.V.) is een juridische procedure gestart om de vordering te innen. De gemeente Bergen op Zoom weigert betaling van de resterende koopsom, omdat er naar haar mening sprake zou zijn van ongeoorloofde staatssteun bij het tot stand komen van deze transactie. Verdinck Holding B.V. betwist dit. De Europese Commissie heeft op 2 oktober 2013 besloten dat er geen sprake is van staatssteun. De gemeente Bergen op Zoom is tegen dit besluit in beroep gegaan bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De toename van de overige vorderingen en overlopende activa wordt grotendeels verklaard door de te vorderen productieheffingen.

(6) LIQUIDE MIDDELEN

Een bedrag van EUR 10,6 miljoen (2012: EUR 11,1 miljoen) staat niet ter vrije beschikking. Dit betreft in belangrijke mate de geblokkeerde tegoeden bij een Sloveense bank in het kader van de bij Tovarna Sladkorja Ormoz dd in liquidatie ontvangen herstructureringssteun.

(7) EIGEN VERMOGEN

Voor een specificatie van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening. Op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 620 dient in de geconsolideerde jaarrekening het direct door leden opeisbare deel (2%) van het gestort aandelenkapitaal als vreemd vermogen te worden geclassificeerd. Dientengevolge ontstaat een verschil in het eigen vermogen tussen de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening.

	31-12-2013	31-12-2012
Eigen vermogen geconsolideerde jaarrekening	1.158,5	1.031,8
Effect RJ 620	1,2	1,2
Eigen vermogen enkelvoudige jaarrekening	1.159,7	1.033,0

Het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat ziet er als volgt uit:

	2013	2012
NETTORESULTAAT	139,3	137,7
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	-/ 2,3	2,2
TOTAALRESULTAAT VAN COSUN	137,0	139,9

(8) MINDERHEIDSBELANG DERDEN

	2013	2012
Stand per 1 januari	17,9	15,7
Mutaties:		
- Aandeel in resultaten	1,4	1,8
- Kapitaalmutaties en wijziging in consolidatie	0,2	1,9
- Dividend en liquidatie-uitkeringen	-/- 1,6	-/- 1,5
- Koersverschillen en overige mutaties	-/- 0,1	-
STAND PER 31 DECEMBER	17,8	17,9

Het minderheidsbelang derden bestaat voornamelijk uit het aandeel van derden in de Sloveense suikerfabriek Tovarna Sladkorja Ormoz dd in liquidatie, de aardappelverwerkende fabriek Gansu Aviko Potato Processing Co. Ltd., Rain Biomasse Wärme GmbH, de handelsonderneming Limako B.V., Beuker Slovakia s.r.o. en Agri Bio Source Europe B.V.

(9) VOORZIENINGEN

	31-12-2013	31-12-2012
Latente belastingverplichtingen	45,3	52,1
Herstructurering en reorganisatie	1,4	8,1
Pensioenen en andere uitgestelde personeelsbeloningen	12,0	13,1
Overige voorzieningen	25,3	28,7
	84,0	102,0

De voorzieningen hebben voor EUR 75,6 miljoen (2012: EUR 83,5 miljoen) een langlopend karakter.

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	Latente belastingverplichtingen	Herstructurering en reorganisatie	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Overige voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	52,1	8,1	13,1	28,7	102,0
Mutaties:					
- Toevoegingen	0,2	0,2	0,9	5,1	6,4
- Onttrekkingen	-/- 6,7	-/- 6,9	-/- 1,6	-/- 8,3	-/- 23,5
- Vrijval ten gunste van het resultaat	-/- 0,3	-	-/- 0,4	-/- 0,2	-/- 0,9
STAND PER 31 DECEMBER 2013	45,3	1,4	12,0	25,3	84,0

LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN

De voorziening voor latente belastingverplichtingen is een voorziening voor uitgestelde belastingbetalingen die voortvloeien uit tijdelijke verschillen tussen de fiscale en commerciële winstbepaling.

HERSTRUCTURERING EN REORGANISATIE

De voorziening voor herstructurering en reorganisatie heeft voornamelijk betrekking op uitkeringen en overige kosten als gevolg van reorganisatieregelingen bij Suiker Unie.

OVERIGE VOORZIENINGEN

De overige voorzieningen zijn gevormd voor risico's ten aanzien van milieu, verplichtingen voor sloop van activa, verplichtingen voor de afvoer van tarragronde en overige risico's voor een bedrag van EUR 25,0 miljoen (2012: EUR 28,4 miljoen). Daarnaast zijn voor contractrisico's, claims en boetes voorzieningen opgenomen voor een bedrag van EUR 0,3 miljoen (2012: EUR 0,3 miljoen).

Als disconteringsvoet voor het contant maken van de toekomstige bedragen is gerekend met 2% tot 3,5% afhankelijk van de termijn (2012: 3% tot 4%).

PENSIOENEN EN ANDERE UITGESTELDE PERSONEELSBELONINGEN

Binnen Cosun zijn diverse pensioenregelingen en andere uitgestelde personeelsbeloningen van toepassing. De regelingen voor levenslang pensioen voor de medewerkers van Cosun Holding en van de medewerkers van de businessgroepen Suiker Unie, Sensus en Aviko worden uitgevoerd binnen eigen ondernemingspensioenfondsen.

Ondernemingspensioenfonds	Geschatte dekkinggraad per 31-12-2013	Basis kenmerk pensioenregeling 31-12-2013
Pensioenfonds Cosun	120,0	Eindloon- en middelloonregeling
Pensioenfonds Aviko	103,7	Middelloonregeling

De ondernemingspensioenfondsen kennen een voorwaardelijke indexatie voor inactieven.

Met ingang van 2014 geldt voor de deelnemers van het Cosun pensioenfonds een nieuwe pensioenregeling gebaseerd op een vaste premiebijdrage gebaseerd op een middelloon met een voorwaardelijke indexatie. De werkgever heeft een garantie afgegeven tot en met 2023 voor de indexatie van de actieven voor zover deze niet uit de premie kan worden gefinancierd. Deze garantie betreft maximaal 2% indexatie tot en met 2016 en wordt daarna stapsgewijs afgebouwd.

In juli 2011 kwam het pensioenfonds Aviko in een situatie van dekkingstekort waarna een korte termijn (3-jaars) herstelplan opgesteld werd. Per ultimo 2013 ligt de dekkinggraad vrijwel op het in het herstelplan voorziene traject, waardoor naar verwachting geen aanvullende stortingen noodzakelijk zijn. De situatie in juli 2014, als het korte termijn herstelplan is afgelopen, is bepalend voor het al of niet noodzakelijk zijn van aanvullende stortingen.

Daarnaast zijn enkele pensioenregelingen, waaronder overbruggingsregelingen van Cosun Holding, Suiker Unie en Sensus ondergebracht bij verzekeringsmaatschappijen. Ook wordt een aantal regelingen uitgevoerd binnen een bedrijfstakpensioenfonds of in eigen beheer (jubileum- en overlijdensregelingen) van de betreffende onderneming. Bij de uitvoering van de diverse regelingen worden de reglementen uitgevoerd als omschreven in de arbeidsvoorwaarden en wordt rekening gehouden met de lokale wettelijke kaders.

De voornaamste actuariële veronderstellingen welke gehanteerd worden betreffen:

	2013	2012
Disconteringsvoet	3,5 %	3,5 %
Algemene salarisstijgingen	2,0 %	2,0 %

De gehanteerde overlevingstafel is de AG prognosetafel 2012-2062, gecorrigeerd voor inkomensklasse Hoog-Midden.

(10) LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2013	Effectieve rente	31-12-2012	Effectieve rente
Schulden aan kredietinstellingen	2,8	5,1 %	2,3	5,5 %
Schulden aan institutionele beleggers	71,0	5,1 %	72,7	5,1 %
Langlopende derivaten	8,7	-	7,0	-
Negatieve goodwill	12,4	-	16,0	-
Leaseverplichtingen	5,0	-	1,9	-
	99,9		99,9	

SCHULDEN AAN KREDIETINSTELLINGEN

De langlopende schulden aan kredietinstellingen hebben een resterende looptijd van 1 tot 5 jaar. Geen van de langlopende schulden is variabel rentend.

SCHULDEN AAN INSTITUTIONELE BELEGGERS

De schulden aan institutionele beleggers bestaan volledig uit bij Nederlandse, Engelse en Amerikaanse financiële partijen geplaatste leningen met een aflossing in 2015 en 2018. De leningen luiden deels in euro (EUR 31,0 miljoen) en deels in US dollar (USD 55,0 miljoen). De schuld met een resterende looptijd van 2 tot 5 jaar bedraagt EUR 71,0 miljoen (2012: EUR 72,7 miljoen). De financieringen zijn verstrekt op basis van bepaalde, tussen partijen overeengekomen financiële voorwaarden. Aan al deze voorwaarden is voldaan.

LANGLOPENDE DERIVATEN

Hieronder is opgenomen een valutaswap ter dekking van valutarisico op schulden aan institutionele beleggers.

Met betrekking tot de schulden aan institutionele beleggers is ook een renteswap afgesloten ter dekking van het renterisico.

Door de toepassing van kostprijs hedge accounting is de boekwaarde van de renteswap nihil. De reële waarde van de renteswap is ultimo boekjaar -/- EUR 0,8 miljoen.

NEGATIEVE GOODWILL

De negatieve goodwill, verband houdend met acquisities, valt vrij ten gunste van het resultaat naar rato van de gewogen gemiddelde resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa.

(11) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2013	31-12-2012
Schulden aan kredietinstellingen	14,2	12,3
Schulden met een financieringskarakter	0,4	84,0
Totaal kredietinstellingen en schulden met een financieringskarakter	14,6	96,3
Schulden aan leden	230,3	225,0
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	184,5	149,0
Te betalen winstbelasting	32,0	13,9
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	8,9	8,2
Overige schulden en overlopende passiva	138,5	160,7
Totaal overige schulden en overlopende passiva	594,2	556,8

De overige schulden en overlopende passiva betreffen nog te betalen productieheffingen, rente, vakantierechten, bonussen en overige nog te betalen kosten.

(12) AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

ALGEMEEN

Het treasurybeleid is er op gericht de valuta- en renterisico's zo volledig mogelijk in te dekken. Het valutarisico uit hoofde van financieringscontracten met betrekking tot groepsmaatschappijen luidend in vreemde valuta wordt afgedekt door middel van valutaswaps. In overeenstemming met het treasurybeleid houdt Cosun geen derivaten aan voor handelsdoeleinden en geeft deze ook niet uit. Voor de afgeleide financiële instrumenten zijn geen margin calls (bijstort verplichtingen) aanwezig.

VALUTARISICO

Het onderstaande overzicht geeft inzicht in de contractvolumes en reële waarde van de uitstaande contracten per 31 december die alle zijn afgesloten met financiële instellingen met een korte termijn rating van minimaal A2 of gelijkwaardig.

	Contract volume 31-12-2013	Boek- waarde 31-12-2013	Reële waarde 31-12-2013	Contract volume 31-12-2012	Boek- waarde 31-12-2012	Reële waarde 31-12-2012
Valutatermijncontracten en valutaswaps:						
US dollar	61,6	0,5	1,6	45,4	0,1	0,6
Britse pond	81,2	-/ 0,2	-/ 1,5	76,1	0,1	-
Poolse zloty	7,8	-/ 0,1	0,1	1,5	-/ 0,7	-/ 0,2
Australische dollar	6,5	0,2	0,5	6,9	0,1	-/ 0,1
Zweedse kroon	2,8	-/ 0,1	-/ 0,1	3,5	-/ 0,1	-/ 0,1
Canadese dollar	-/ 0,7	-	-	-	-	-
TOTAAL	159,2	0,3	0,6	133,4	-/ 0,5	0,2

Het contractvolume is het product van contracten en de koers per balansdatum. De boekwaarde betreft het gedeelte van het contractvolume, waarvan de afgedekte positie heeft geleid tot een financieel actief of financiële verplichting, en wordt gewaardeerd tegen het verschil tussen de koers per balansdatum en ingedekte koers. De reële waarde heeft betrekking op het totale contractvolume.

Evenals vorig jaar hebben de valutatermijncontracten en valutaswaps veelal een looptijd korter dan één jaar. Het contractvolume met een looptijd langer dan één jaar bedraagt EUR 4,9 miljoen (2012: EUR 12,8 miljoen).

PRIJSRISICO

	Boekwaarde 31-12-2013	Reële waarde 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012	Reële waarde 31-12-2012
Goederentermijn-contracten	-	-/ 0,1	-/ 0,3	-/ 0,5

Evenals vorig jaar hebben de goederentermijn-contracten veelal een looptijd korter dan één jaar.

KREDIETRISICO

Kredietrisico's lopen uiteen per land en individuele contractpartij en worden beheerst door middel van een beleid van kredietliedlieden per tegenpartij. Het tegenpartijrisico met betrekking tot (afgeleide) financiële instrumenten wordt beheerst door contracten af te sluiten met financiële instellingen en tegenpartijen met een rating van minimaal A voor de lange termijn en met een rating van minimaal A2 of gelijkwaardig voor de korte termijn.

RENTERISICO

Ter beheersing van renterisico's wordt de rente op de structurele financieringsbehoefte afgedekt door middel van onderstaande afgeleide financiële instrumenten.

	Contract volume 31-12-2013	Boek- waarde 31-12-2013	Reële waarde 31-12-2013	Contract volume 31-12-2012	Boek- waarde 31-12-2012	Reële waarde 31-12-2012
Valuta- en renteswaps inzake schulden aan institutionele beleggers	48,7	-/- 9,6	-/- 8,5	93,2	-/- 15,7	-/- 17,7
Overige rentederivaten	16,9	-/- 0,3	-/- 0,3	26,9	-/- 0,8	-/- 0,8

In 2013 is de reële waarde van de valuta- en renteswaps inzake schulden aan institutionele beleggers met een looptijd korter dan één jaar nihil (2012: -/- EUR 8,7 miljoen).

Van alle overige rentederivaten is de reële waarde met een looptijd korter dan één jaar nihil (2012: -/- EUR 0,3 miljoen).

(13) NIET IN BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

GESTELDE ZEKERHEDEN

In financieringsovereenkomsten zijn negatieve pledge verklaringen met pari-passu-clausules opgenomen. Door een aantal groepsmaatschappijen zijn zekerheden gesteld aan kredietinstellingen en belastingautoriteiten in de vorm van bezitloos pandrecht op voorraden, machines en bedrijfsinventaris, stille verpanding van vorderingen en hypotheeken op een aantal onroerende zaken.

CLAIMS

Tegen Cosun en/of groepsmaatschappijen zijn diverse claims ingediend die samenhangen met de normale bedrijfsvoering. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt aangenomen – mede op grond van ingewonnen juridisch advies – dat het totaal vanuit deze geschillen voortvloeiende verplichtingen niet van materiële betekenis is voor de geconsolideerde financiële positie. Voorzieningen zijn getroffen voor alle claims van derden waarvan toewijzing aannemelijk is en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten.

GARANTIES

Cosun heeft zich ten opzichte van derden garant gesteld tot een bedrag van EUR 42,1 miljoen (2012: EUR 47,0 miljoen).

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van huur en operationele leasing. De verplichtingen die hieruit voortvloeien bedragen EUR 12,4 miljoen (2012: EUR 9,9 miljoen). De in het komende jaar vervallende huur- en leaseverplichtingen bedragen EUR 3,5 miljoen (2012: EUR 2,8 miljoen). De na 5 jaar vervallende termijnen zijn EUR 0,3 miljoen (2012: EUR 0,8 miljoen). De investeringsverplichtingen bedragen EUR 13,7 miljoen (2012: EUR 13,7 miljoen).

(14) NETTO-OMZET

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd naar productgroep:

	2013	%	2012	%
Suikeractiviteiten	1.003,0	46,3	918,5	47,2
Aardappelactiviteiten	707,1	32,6	643,5	33,1
Overige activiteiten	456,2	21,1	383,4	19,7
Totaal	2.166,3	100,0	1.945,4	100,0

De netto-omzet naar geografisch gebied is:

	2013	%	2012	%
Nederland	867,0	40,0	822,7	42,3
EU-landen excl. Nederland	1.035,5	47,8	866,6	44,5
Overig Europa	40,3	1,9	34,4	1,8
Noord- en Zuid-Amerika	109,2	5,0	110,1	5,7
Rest van de wereld	114,3	5,3	111,6	5,7
TOTAAL	2.166,3	100,0	1.945,4	100,0

(15) OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen onder andere de boekwinsten op verkochte activa, ontvangen verzekeringsuitkeringen, subsidies, ontvangen vergoedingen voor diensten aan derden en huuropbrengsten.

(16) HEFFINGEN INZAKE EU-REGELINGEN

De heffingen inzake EU-regelingen betreffen de productieheffing en de conversieheffing in het kader van de suikermarkt ordening. In 2013 is hierin een bedrag van EUR 13,0 miljoen opgenomen vanwege de terug te ontvangen productieheffingen over de periode 2001-2005.

(17) KOSTEN VAN GROND- EN HULPSTOFFEN

Hieronder zijn opgenomen de kosten van grond- en hulpstoffen, ingekocht gereed product en aan de productie gerelateerde energiekosten. De bieteninkopen van leden betreffen EUR 360,2 miljoen (2012: EUR 356,2 miljoen). Dit is inclusief EUR 187,2 miljoen aan ledentoeslag (2012: EUR 178,9 miljoen).

(18) KOSTEN UITBESTEED WERK EN ANDERE EXTERNE KOSTEN

Onder deze kostensoort worden onder andere huurkosten, researchkosten, reparatie- en onderhoudskosten, indirecte energiekosten, transportkosten, kantoorkosten, verkoopkosten, kosten van verzekeringen en automatiseringskosten verantwoord, voor zover deze kosten in rekening zijn gebracht door derden.

De totale research & development kosten, inclusief eigen personeelskosten, bedragen EUR 12,5 miljoen (2012: EUR 12,9 miljoen).

(19) PERSONEELSKOSTEN

	2013	2012
Lonen en salarissen	160,9	160,3
Sociale lasten	27,9	27,6
Pensioenlasten	28,4	25,3
	217,2	213,2

PERSONEELSBESTAND

Gedurende het boekjaar 2013 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij Cosun, omgerekend naar volledig dienstverband, 3.477 personen (2012: 3.396 personen). Deze personeelsomvang is als volgt onder te verdelen naar de productgroepen:

	2013	2012
Suikeractiviteiten	842	813
Aardappelactiviteiten	1.695	1.656
Overige activiteiten	940	927
TOTAAL	3.477	3.396
Waarvan werkzaam in het buitenland	1.474	1.409

(20) ANDERE WAARDEVERANDERINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

In 2013 heeft er een waardevermindering (EUR 2,5 miljoen) op de goodwill plaatsgevonden. De waardeverandering in 2012 bedroeg EUR 5,0 miljoen en betrof de afwaardering van materiële vaste activa (EUR 6,4 miljoen), afwaardering van immateriële vaste activa (EUR 0,3 miljoen) en de terugname van een eerder verantwoorde waardevermindering van materiële vaste activa (EUR 1,7 miljoen).

(21) FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Onder de financiële baten en lasten zijn begrepen de interest op rentedragende vorderingen en schulden.

(22) BELASTINGEN RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING

De verantwoorde vennootschapsbelasting in de winst-en-verliesrekening betreft een last van EUR 32,6 miljoen (2012: EUR 48,4 miljoen) bij een resultaat voor belastingen van EUR 172,7 miljoen (2012: EUR 187,5 miljoen). De effectieve belastingdruk bedraagt 18,9% (2012: 25,8%). De afwijking van het toepasselijke lokale belastingtarief kan als volgt worden verklaard:

	2013	%	2012	%
Resultaat voor belastingen	172,4		187,5	
Winstbelasting op basis van het Nederlandse belastingtarief	43,1	25,0	46,9	25,0
Effect van afwijkende / buitenlandse belastingtarieven	0,3	0,2	1,2	0,6
Niet-aftrekbare bedragen / permanente verschillen	1,1	0,7	-/ 0,9	-/ 0,5
Effect van wijziging in waardering van verliezen, tegoeden of tijdelijke verschillen	-/ 4,4	-/ 2,6	-/ 0,2	-/ 0,1
Correctie voorgaande jaren	-/ 7,2	-/ 4,2	1,2	0,7
Overige	-/ 0,3	-/ 0,2	0,2	0,1
Totale belastingdruk	32,6	18,9	48,4	25,8

De correctie op voorgaande jaren in 2013 heeft grotendeels betrekking op de uitkomst van de bespreking tussen de Nederlandse en de Amerikaanse fiscus inzake de te hanteren transferpricing systematiek bij een van de activiteiten.

(23) KASSTROOMOVERZICHT

De mutaties in het kasstroomoverzicht kunnen grotendeels worden ontleend aan de mutatieoverzichten van de betreffende balansposten. Voor een aantal balansposten volgt hierna de aansluiting tussen de balansmutatie en de mutatie volgens het kasstroomoverzicht:

	Werkkapitaal	Vorzieningen	Langlopende schulden
Stand per 1 januari 2013	307,3	-/- 102,0	-/- 99,9
Stand per 31 december 2013	346,5	-/- 84,0	-/- 99,9
Balansmutatie	-/- 39,2	-/- 18,0	-
Aanpassingen voor:			
- Wijzigingen in consolidatie	2,7	-	-
- Wijzigingen in winstbelastingposities	-/- 14,5	6,8	-
- Vrijval negatieve goodwill	-	-	3,6
- Herrubricering	8,0	-	-
KASSTROOM	-/- 43,0	-/- 11,2	3,6

De herrubricering onder werkkapitaal betreft een vordering die in 2014 vervalt en gerubriceerd wordt onder kortlopende vorderingen (EUR 3,7 miljoen) en een te ontvangen verzekeringsuitkering uit hoofde van een desinvestering materiële vaste activa (EUR 4,3 miljoen).

Enkelvoudige balans

(na resultaatbestemming; in miljoenen EUR)

	<i>Toelichting</i>	31-12-2013	31-12-2012
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(24)	92,6	99,6
Materiële vaste activa	(25)	229,1	212,0
Financiële vaste activa	(26)	578,5	552,2
		900,2	863,8
Vlottende activa			
Voorraden	(27)	312,9	276,9
Vorderingen en overlopende activa	(28)	262,7	267,2
Liquide middelen		298,8	333,2
		874,4	877,3
Totaal activa		1.774,6	1.741,1
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd aandelenkapitaal	(29)	7,1	7,1
Agioreserve		53,6	53,6
Reserve deelnemingen		4,3	9,9
Reserve koersverschillen		-/- 2,1	0,2
Overige reserves		1.096,8	962,2
		1.159,7	1.033,0
Vorzieningen	(30)	52,3	82,0
Langlopende schulden	(31)	79,7	79,7
Kortlopende schulden	(32)		
Kredietinstellingen en schulden met een financieringskarakter		0,2	85,6
Overige schulden en overlopende passiva		482,7	460,8
		482,9	546,4
Totaal passiva		1.774,6	1.741,1

Enkelvoudige winst-en-verliesrekening

(in miljoenen EUR)

<i>Over het jaar</i>	2013	2012
Coöperatief resultaat na belastingen	86,6	93,1
Resultaat deelnemingen na belastingen	52,7	44,6
NETTORESULTAAT	139,3	137,7
WINSTVERDELING CONFORM DEFINITIES ART. 1 VAN DE UITKERINGSREGELING BIETENLEVERINGEN		
Resultaat deelnemingen onder aftrek van dividend	36,2	11,8
Coöperatief resultaat inclusief dividend deelnemingen	103,1	125,9

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

(in miljoenen EUR)

ALGEMEEN

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

(24) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Goodwill	Overige immateriële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2013	96,8	2,8	99,6
Mutaties:			
- Afschrijvingen	-/ 7,6	-/ 0,3	-/ 7,9
- Investerings	-	0,9	0,9
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	89,2	3,4	92,6
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 1 januari 2013	87,5	1,8	89,3
Cumulatieve afschrijvingen en andere waardeveranderingen per 31 december 2013	95,1	2,1	97,2

(25) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	In uitvoering en vooruit- betaald	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2013	56,0	141,0	2,1	7,7	5,2	212,0
Mutaties:						
- Investerings	13,9	30,0	0,3	8,8	-	53,0
- Desinvesteringen	-	-	-	-/- 4,3	-	-/- 4,3
- Afschrijvingen	-/- 3,0	-/- 27,9	-/- 0,7	-	-	-/- 31,6
- Overboeking	-/- 1,5	4,2	-/- 0,1	-/- 2,6	-	-
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	65,4	147,3	1,6	9,6	5,2	229,1
Cumulatieve afschrijvingen en waardeveranderingen per 1 januari 2013	57,2	157,1	9,8	-	-	224,1
Cumulatieve afschrijvingen en waardeveranderingen per 31 december 2013	60,2	185,0	10,5	-	-	255,7

(26) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2013	31-12-2012
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	486,9	473,8
Vorderingen op groepsmaatschappijen	78,6	62,4
Vorderingen op leden	6,3	7,9
Latente belastingvorderingen	0,2	0,2
Overige vorderingen	6,5	7,9
	578,5	552,2

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Vorderingen op leden	Latente belastingvorderingen	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	473,8	62,4	7,9	0,2	7,9	552,2
Mutaties:						
- Aandeel in resultaat deelnemingen	52,7	-	-	-	-	52,7
- Toevoegingen en verstrekkingen	-	16,3	1,3	-	-	17,6
- Aflossingen en onttrekkingen	-	-	-/ 2,9	-	-/ 1,4	-/ 4,3
- Dividend	-/ 16,5	-	-	-	-	-/ 16,5
- Koersverschillen	-/ 2,0	-/ 0,1	-	-	-	-/ 2,1
- Overige mutaties	-/ 1,2	-	-	-	-	-/ 1,2
- Herrubricering van voorzieningen	-/ 19,9	-	-	-	-	-/ 19,9
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2013	486,9	78,6	6,3	0,2	6,5	578,5

DEELNEMINGEN IN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Nedalco Alcohol GmbH & Co. KG en Suiker Unie GmbH & Co. KG zijn deelnemingen van en zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Koninklijke Cosun U.A. per 31 december 2013. Nedalco Alcohol GmbH & Co. KG en Suiker Unie GmbH & Co. Kg maken bij het opstellen van de jaarrekening gebruik van de vrijstelling conform artikel 264b HGB.

VORDERINGEN OP GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Dit betreft met name langlopende leningen verstrekt aan Aviko B.V. (EUR 60 miljoen) en Novidon B.V. (EUR 15 miljoen).

VORDERINGEN OP LEDEN

De niet rentedragende vorderingen op leden (EUR 6,3 miljoen) betreft de contante waarde van het lange termijn deel van de nog te storten bedragen op uitgegeven aandelen (2012: EUR 7,9 miljoen).

OVERIGE VORDERINGEN

Dit betreft langlopende deposito's met een looptijd van 1 tot 3 jaar.

(27) VOORRADEN

	31-12-2013	31-12-2012
Terreinen	6,0	3,1
Grond- en hulpstoffen	9,9	9,7
Gereed product en handelsgoederen	297,0	264,1
	312,9	276,9

De voorziening voor incurrantheid bedraagt EUR 1,5 miljoen (2012: EUR 1,4 miljoen). De voorraad terreinen betreft grond die ontwikkeld wordt in het kader van het bedrijventerrein AFC Nieuw Prinsenland bij Dinteloord.

(28) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2013	31-12-2012
Vorderingen op handelsdebiteuren	66,3	53,5
Vorderingen op groepsmaatschappijen	151,9	194,6
Korte termijn deel van nog te storten op uitgegeven aandelen	2,6	2,7
Winstbelastingen	0,2	1,9
Overige belastingvorderingen	11,3	8,6
Overige vorderingen en overlopende activa	30,4	5,9
	262,7	267,2

(29) EIGEN VERMOGEN**GESTORT EN OPGEVRAAGD AANDELENKAPITAAL EN AGIO**

	Gestort en opgevraagd aandelen kapitaal	Agio reserve	Totaal 2013	Totaal 2012
Stand per 1 januari	7,1	53,6	60,7	60,8
Mutaties:				
- Uitgegeven aandelen	0,3	1,0	1,3	1,1
- Ingenomen aandelen	-/- 0,3	-/- 1,0	-/- 1,3	-/- 1,2
STAND PER 31 DECEMBER	7,1	53,6	60,7	60,7

Het totaal aantal uitgegeven aandelen is 156.303 (2012: 156.526), de nominale waarde bedraagt EUR 45,40 per stuk. In 2013 zijn 6.973 aandelen geplaatst en zijn 7.196 aandelen ingenomen en ingetrokken. Op grond van RJ 620 is in de geconsolideerde jaarrekening EUR 1,2 miljoen (2012: EUR 1,2 miljoen) geclassificeerd als vreemd vermogen (zie toelichting 7).

WETTELIJKE RESERVES, OVERIGE RESERVES EN RESULTAAT

	Reserve deelnemingen	Reserve koersverschillen	Overige reserves	Totaal 2013	Totaal 2012
Stand per 1 januari	9,9	0,2	962,2	972,3	838,2
Mutaties:					
- Resultaatbestemming	-	-	139,3	139,3	137,7
- Uitgekeerd aan leden	-	-	-/- 10,3	-/- 10,3	-/- 5,8
- Koersverschillen	-	-/- 2,3	-	-/- 2,3	2,0
- Overboeking	-/- 5,6	-	5,6	-	-
- Overige mutaties	-	-	-	-	0,2
STAND PER 31 DECEMBER	4,3	-/- 2,1	1.096,8	1.099,0	972,3

Het nettoresultaat 2013 ad EUR 139,3 miljoen is toegevoegd aan de overige reserves.

RESERVE DEELNEMINGEN

De reserve deelnemingen betreft dat deel van de eigen vermogen mutaties waar vanaf het moment van consolideren niet vrijelijk over beschikt kan worden.

OVERIGE RESERVES

Op grond van artikel 46 van de statuten vinden uitkeringen plaats aan leden en contractanten. Deze uitkeringen zijn met ingang van januari 2000 in overeenstemming met het reglement Uitkeringsregeling Bietenleveringen (UB), daarvoor was de bedrijfsbeëindigingsuitkering (BBU) van kracht. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van het gemiddeld geleverd aantal tonnen suikerbieten, het gemiddeld coöperatief resultaat inclusief dividend deelnemingen van de drie voorafgaande boekjaren en een factor per campagne. Uitkering vindt plaats ten laste van de overige reserves.

Tot 2017 zullen ook uitkeringen worden gedaan uit hoofde van de BBU, waarvan de hoogte afhankelijk is van het aantal aandelen, het aantal boekjaren dat de aandelen in bezit van de leden zijn geweest en het gemiddeld coöperatief resultaat inclusief dividend deelnemingen van de drie voorafgaande boekjaren. De uitkering vindt plaats op het moment van bedrijfsbeëindiging, respectievelijk na een leveringsperiode van minimaal 30 opeenvolgende campagnes, op het moment dat het lid gebruik maakt van de UB, of uiterlijk in 2017.

Een deel van de leden kan in 2015 aanspraak doen op uitkering op basis van de UB omdat dan 15 opeenvolgende campagnes is geleverd. Indien iedereen die hiervoor in aanmerking komt gebruik maakt van dit recht, bedraagt de bruto uitkering in 2015 op basis van het reeds gerealiseerde coöperatief resultaat inclusief dividend deelnemingen over 2012 en 2013 ca EUR 150 miljoen (netto circa EUR 115 miljoen ten laste van de overige reserves). In dit bedrag is meegenomen dat deze leden bij uitkering ook recht hebben op BBU op grond van de overgangsregeling. Hierbij is geen rekening gehouden met het coöperatief resultaat inclusief dividend deelnemingen over 2014.

In 2016 zal aan voormalige CSM Suiker – telers in het kader van de UB een uitkering plaatsvinden. Deze telers komen na 10 jaar bietenleveringen in aanmerking voor uitkering. Indien voor deze groep de opgebouwde UB-uitkering minder bedraagt dan het betaalde entreegeld (kapitaalstorting in 2007), dan ontvangen zij een aanvullende uitkering voor het verschil tussen de tot dan opgebouwde UB-uitkering en het betaalde entreegeld, onder voorwaarde dat aan de voorwaarden van de aanvraag lidmaatschap en aan de vereisten van de Uitkeringsregeling Bietenleveringen is voldaan. De nominale waarde van de minimale uitkering aan deze telers per 2016 bedraagt EUR 27,3 miljoen (2012: EUR 27,8 miljoen).

Indien alle leden per 31 december 2013 uit hoofde van bedrijfsbeëindiging aanspraak zouden kunnen maken op UB en BBU dan zou EUR 273,5 miljoen uitgekeerd moeten worden (2012: EUR 227,4 miljoen).

(30) VOORZIENINGEN

	31-12-2013	31-12-2012
Latente belastingverplichtingen	30,4	35,0
Herstructurering en reorganisatie	1,2	2,6
Pensioenen en andere uitgestelde personeelsbeloningen	7,3	7,3
Voorziening deelnemingen	-	19,9
Overige voorzieningen	13,4	17,2
	52,3	82,0

De voorzieningen hebben voor circa EUR 45,8 miljoen (2012: EUR 56,8 miljoen) een langlopend karakter.

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	Latente belasting- verplichtingen	Her- structurering en reorga- nisisatie	Pensioenen en andere uitgestelde personeels- beloningen	Voorziening deel- nemingen	Overige voorzie- ningen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	35,0	2,6	7,3	19,9	17,2	82,0
Mutaties:						
- Toevoegingen ten laste van het resultaat	-	0,1	0,6	-	3,3	4,0
- Vrijval ten gunste van het resultaat	-/- 0,3	-	-	-	-	-/- 0,3
- Onttrekkingen	-/- 4,3	-/- 1,5	-/- 0,6	-	-/- 7,1	-/- 13,5
- Herrubricering naar financiële vaste activa	-	-	-	-/- 19,9	-	-/- 19,9
STAND PER 31 DECEMBER 2013	30,4	1,2	7,3	-	13,4	52,3

(31) LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2013	Effectieve rente	31-12-2012	Effectieve rente
Schulden aan institutionele beleggers	71,0	5,1 %	72,7	5,1 %
Langlopende derivaten	8,7	-	7,0	-
Totaal langlopende schulden	79,7		79,7	

LANGLOPENDE DERIVATEN

Hieronder zijn opgenomen valuta en renteswaps ter indekking van rente- en valutarisico op schulden aan institutionele beleggers.

(32) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2013	31-12-2012
Schulden met een financieringskarakter	0,2	85,6
Schulden aan groepsmaatschappijen	140,2	140,3
Schulden aan leden	230,3	225,0
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	54,4	21,5
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	1,9	2,0
Overige schulden en overlopende passiva	55,9	72,0
Totaal overige schulden en overlopende passiva	482,7	460,8

(33) NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Hoofdelijke aansprakelijkheid en garanties

De coöperatie heeft zich ten opzichte van derden garant gesteld tot een bedrag van EUR 26,1 miljoen (2012: EUR 29,3 miljoen).

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangaan ter zake van huur en operationele leasing. De verplichtingen die hieruit voortvloeien bedragen EUR 4,4 miljoen (2012: EUR 4,3 miljoen). De in het komende jaar vervallende huur- en leaseverplichtingen bedragen EUR 1,2 miljoen (2012: EUR 1,1 miljoen). De na 5 jaar vervallende termijnen zijn EUR 0,3 miljoen (2012: EUR 0,6 miljoen). De investeringsverplichtingen bedragen EUR 12,4 miljoen (2012: EUR 10,9 miljoen).

(34) HONORARIA VAN DE ACCOUNTANT

De volgende honoraria van Ernst & Young Accountants LLP zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

In 2013 zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van de onderneming:

	Ernst & Young Accountants LLP	Overig Ernst & Young netwerk	Totaal Ernst & Young
Onderzoek van de jaarrekening	0,3	0,2	0,5
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	0,3	0,3
TOTAAL	0,3	0,5	0,8

In 2012 zijn de volgende honoraria ten laste gebracht van de onderneming:

	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG netwerk	Totaal KPMG
Onderzoek van de jaarrekening	0,3	0,3	0,6
Andere controleopdrachten	0,1	-	0,1
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	0,1	0,1
Andere niet-controlediensten	-	0,4	0,4
TOTAAL	0,4	0,8	1,2

(35) OVERIGE INFORMATIE

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383, lid 1, BW, is in het boekjaar aan leden van de raad van beheer een bedrag van EUR 0,6 miljoen (2012: EUR 0,6 miljoen) en aan leden van de raad van toezicht een bedrag van EUR 0,1 miljoen (2012: EUR 0,1 miljoen) ten laste van het resultaat geboekt.

Raad van beheer

J.E.M. van Campen
Ing. G.M. van Tilburg
Drs. J.M.M. Megens
Drs. B.R. van Doesburgh
Ir. J.M. Klompe
D.H. de Lugt
Mw. G. Prins
Ir. J.A. Smid
J.H.D. Voncken

Raad van toezicht

Ing. W. van der Zee
Ir. J. Bartelds
Ing. W.A. Blijdorp
Ing. J.L. van Driel
Mw. drs. J.P. Rijdsijk
Drs. B.T. Visser

Breda, 13 maart 2014

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Coöperatie Koninklijke Cosun U.A.

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 van Coöperatie Koninklijke Cosun te Breda gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE RAAD VAN BEHEER

De raad van beheer van de coöperatie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De raad van beheer is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

ORDEEL BETREFFENDE DE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Coöperatie Koninklijke Cosun U.A. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Eindhoven, 13 maart 2014

Ernst & Young Accountants LLP
w.g. drs. S.G.C. Seijkens RA

STATUTAIRE BEPALING RESULTAATBESTEMMING

De bestemming van de winst is in de statuten als volgt geregeld (art. 42 lid 1 en 2): van de winst der coöperatie zal een door de raad van beheer te bepalen gedeelte worden gereserveerd. Het na inachtneming van het voorgaande resterende zal, tenzij de ledenraad op voorstel van de raad van beheer anders bepaalt, onder hen, die aan het einde van het desbetreffende boekjaar A-lid dan wel B-lid waren of in of met het einde van dat boekjaar hebben opgehouden A-lid respectievelijk B-lid te zijn, worden verdeeld indien het B-leden betreft met inachtneming van de overeenkomst van deelname en op aanwijzing van het betrokken C-lid naar gelang van de door hen in dat boekjaar jegens de coöperatie verrichte prestaties en in overeenstemming met de betalingsmethode, neergelegd in het bietenreglement.

VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING

Het nettoresultaat over het jaar 2012 (EUR 137,7 miljoen) is overeenkomstig het besluit van de raad van beheer d.d. 13 maart 2013 toegevoegd aan de overige reserves.

De raad van beheer is voornemens te besluiten dat EUR 139,3 miljoen, toegevoegd zal worden aan de overige reserves.

Het vorenstaande is reeds verwerkt in de jaarrekening 2013 van de coöperatie.

